

Antonio Gramsci: Ermeni Soykırımı Hakkında

Posted on 26/01/2020

Hep aynı hikâye. Bir olayın bizi ilgilendirmesi, bizi etkilemesi için özel hayatımızın bir parçası olması, kökeninin bizden uzak olmaması, tanıdığımız insanların, insani alanımızın çevresine ait insanların söz konusu olması gerekiyor.

Goriot Baba'da Balzac Rastignac'a şu soruyu sordurur: "Her portakal yediğinde bir Çinli ölecek olsaydı, portakal yemekten vazgeçer miydin?". Rastignac da şuna yakın bir cevap verir: "Portakallar yakınımnda, onları iyi tanıyorum; oysa Çinliler o kadar uzaktaki gerçekten var olup olmadıklarını dahi bilmiyorum."

Belki de hiçbir zaman Rastignac'ın bu sinik cevabını verecek kadar ileri gitmeyeceğiz. Ancak, Türklerin milyonlarca Ermeni'yi katlettiğini gördüğümüzde, ıstıraplara ve can çekişmelere ya da Almanların Belçika'yı istila edişine tanık olduğumuzda yaşadığımız aynı keskin acıyı acaba yaşıyor muyuz? Tanınmıyor olmak büyük bir adaletsizliktir. Bu, başkalarının desteğine güvenme ya da kıyaslama imkânı olmadan yalıtılmış kalmak, kendi kişisel acısında hapsolmek anlamına gelir. Bir ulus için bu, yavaş yavaş çürüme, dünya ile bağlarının gitgide yok edilmesi anlamına gelir. Bu, terk edilmiş olmak, şirazededen çıkmış olan ama kılıç kuşanıp, küffarın yok edilmesiyle dini bir vecibeyi yerine getirdiklerini söyleyenler karşısında savunmasız kalmaktır. Nitekim Ermenistan, en dramatik anlarında, kendisine karşı gösterilen çok az sözlü merhamet ifadesi ve cellâtlarının kınanması dışında bir şeye mazhar olmamıştır. "Ermeni katliamları" dillere destan olmuş, ancak bu, somut insan imgelerini betimlemeyi başaramayan boş laflardan ibaret kalmıştır. Bütün Avrupa uluslarına bağımlı olduğuna göre, Türkiye'yi, tek arzuları rahat bırakılmak olanlara işkence etmemeye zorlamak mümkün olabilecekti.

Hiçbir şey ya da en azından somut sonuçlar yaratan bir şey olmamıştır. Vico Mantegazzo doğu siyaseti üzerine açıklamalarında Ermenistan'dan ara sıra biraz bahsetmiştir. Birinci Dünya Savaşı Ermeni sorununu bir kez daha gönülsüzce yeniden gündeme getirmiştir. Erzurum Rusların eline düştüğünde, Türklerin Ermeni topraklarından çekilmesi, basınıımızda Zeplinin Fransa'ya inişinden daha az yer almıştır. Bütün Avrupa'ya dağılmış olan Ermenilerin bize ülkelerinden, ülkelerinin tarihinden, edebiyatından bahsetmeleri gerekirdi. Ermenistan'ın başına, bir zamanlar Perslerin başına gelen gelmiştir. Büyük Arapların (başkalarının yanı sıra İbn-i Sina, İbn-i Rüşd) aslında Fars olduğunu kim bilmektedir? Arap medeniyetine ait olan hemen her şeyin aslında Fars olduğunu kim bilmektedir? Ya da içinizden kim, Türkiye'yi modernleştirmek için son dönemde harcanan bütün çabaların Yahudilerden ve Ermenilerden kaynaklandığının farkındadır?

Ermenilerin Ermenistan'ı tanıtmaları gerekirdi. Onu, onu tanımayanların, onun hakkında hiçbir şey bilmeyenlerin ve bu nedenle de sempati duymayanların yaşamlarına ve zihinlerine taşımaları gerekirdi.

Torino'da bir şeyler oluyor. Ermenistan başlıklı bir dergi yayımlanıyor ve dergiye katkıda bulunan çeşitli yazarlar Ermeni halkından bahsediyorlar: Ermeniler kimdir? Kendilerini neye dönüştürmeye çalışmaktadırlar?

Yine bu proje kapsamında, Ermeni halkının tarihini, kültürünü, şiirini ve dilini daha inandırıcı bir tarzda ve daha büyük güçle tanıtan çok sayıda kitabın yayımlanması öngörülmektedir.

Not:

Genç Gramsci'nin Ermeni sorunu üzerine 11 Mart 1916'da Il Grido del Popolo'da (Halkın Çılgığı) yayımlanmış makalesinin tam metnini Yenyol'un Mart-Nisan 2015 tarihli 13. sayısında yayınlanmıştır.

Çeviri: Osman Binatlı

İngilizçe Kaynak:

<http://armeniantrends.blogspot.com.tr/2010/05/gramsci-et-le-genocide-armenien-gramsci.html>

Türkçe Kaynak: Yeniyol.org